visualis

...Hvad man

ikke

skal være er:

www.visualis.dk

nr. 2
Juni
2002

Velkommen til Døves Juniorlejr på Bornholm - omtale kommer i næste Visualis

... og husk så på vore annoncører
både på Bornholm og i Nyborg.

indhold

Nyt fra sekretariatet 3

Den ideelle tegnsprogspolitik 4

Herretur
Unge mæd på jagt – hvad kigger de efter? 6

Tre dage – *hinsidan*
Reportage fra det svenske døvemiljø 8

Døvekultur på dansk 10

Visualis til bryllup
Kim og Jeppe er gift og bor på Nørrebro 12

Visuallup:
Hvad skal du lave i din sommerferie 15

Kosmopolitten tester vaffel-is 16

forord

Så er Visualis' sommernummer på gaden. Denne sommer sker der ting og sager for det blomstrende danske ungdom.

De forlader folkeskolen og Nyborgskolen. En ny gruppe spirende nyudklækkede studenter har set dagens lys. Det er DDU en stor glæde at være iagttager til at uddannelsesniveauet med årene højnes blandt unge døve. Der kommer flere og flere døve studenter, og flere springer på uddannelsesvognen. Det kan kun gå fremad, og DDU følger med i hvad der sker.

Det kan I også gøre – fremover. Inden længe vil DDU offentliggøre den nye udgave af visualis.dk – med mange forbedringer og muligheder for at holde jer ajour med, hvad der rører sig i DDU.

DDU er involveret i flere aktiviteter i sommerferien. I år er det danskerne der står for Nordisk Juniorlejr, som skal afholdes på solskinsøen Bornholm.

DDU har rekrutteret flere unge til Nordisk- og Europæisk Ungdomslejr. De lune nætter skal nydes i selskab med andre glade unge.

Visualis' hårdtarbejdende stab vil også gerne på velfortjent sommerferie – så hermed er en opfordring til jer: Skriv ind til os på redaktionen! Dette gælder også webredaktionen. Ordet er frit.

visualis

Nr. 1-2002, 8. årgang
ISSN: 1396-4267
Redaktion:
Alex Hansen (ansv.)
Em: alehan@aub.dk
Elisa Klejs Nielsen
Karen Talks
Mette Bjørnholt Bertelsen
Thomas Philip

Sekretariat:
Danske Døves Ungdomsforbund
Postboks 704
Rantzausgade 60[1]
2200 København N
Txt: 35 24 09 19
Tlf: 35 24 09 12
Fax: 35 24 09 20
E-post: ddu@deaf.dk
www: www.visualis.dk

Annoncer:
Gurli Andersen
Horsensvej 1
Salten, 8653 Them
Tlf: 86 84 91 11
Fax: 86 84 85 10

Prepress og tryk:
Grafisk Værksted
Vandtårnsvej 100
2860 Søborg
Tlf: 39 56 09 90
Fax: 39 53 09 91
Txt: 39 53 09 92

Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt materiale. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere breve og artikler der optages i bladet. Synspunkter fremført af de enkelte skribenter dækkes nødvendigvis ikke af forbundet eller af redaktionen.

Jobinformatører søges

DSI-Ungdom søger jobinformatører til at deltage i projektet »Ung (med handicap) i job«. Formålet med projektet er at øge dialogen mellem unge med handicap og arbejdsmarkedets parter, bl.a. gennem virksomhedsbesøg.

Projektet »Ung (med handicap) i job« er en opfølgning på et pilotprojekt, der blev afviklet i efteråret 2000. I pilotprojektet undersøgte DSI-Ungdom, hvorfor det er svært for unge med et handicap at blive en del af arbejdsmarkedet.

Resultaterne af projektet viste, at der er en generelt positiv holdning til handicappede på arbejdsmarkedet. Det er på denne baggrund at DSI-ungdom med støtte fra Den sociale Fond forsøger at etablere et permanent team af job-informatører.

Som jobinformatør for DSI-Ungdom skal du besøge virksomheder, evt. sammen med en anden informatør, og gå i dialog med ledere, tillidsmænd og ansatte. Inden du sendes ud, skal du deltage i et kursus (d. 26.–27. okt. 2002), hvor du klædes på til formidlingsopgaven. På kurset får du desuden alle relevante informationer i forbindelse med projektet, og du får mulighed for at møde de andre informatører.

Efter gennemførelsen af kurset vil du være klar til at fungere som job-informatør og vil kunne deltage i virksomhedsbesøg. Slutteligt skal du deltage i et evalueringsseminar, hvor informatørernes erfaringer samles.

Du får ikke løn for arbejdet, men en masse brugbar erfaring, som du bl.a. kan anvende på dit eget CV. Du vil til dette brug få udarbejdet en frivillighedskontrakt. Selvfølgelig dækkes dine transportudgifter.

Har dette vækket din interesse, er du mere end velkommen til at kontakte DSI-Ungdoms kontor eller en af nedenstående medlemmer af styregruppen for »Ung (med handicap) i job«.

Ditte Rudolfsen
tlf. 26 25 65 44
mail: ditterudolfsen-@)wanadoo.dk

Dorthe Stief Christensen
tlf. 86 27 42 51,
mail: stief@oncable.dk

Nina Risdahl
tlf. nr. 35 55 43 60
mail : n.risdahl
@get2net.dk

Rikke Kastbjerg
tlf. nr. 86 72 05 70
mail: rikke.kastbjerq
@qet2net.dk

du skal ...

- **Være under 36 år**
- **Kunne sige 'ja' til at deltage i projektet om beskrevet ovenfor**
- **Have interesse for og/eller erfaring med arbejdsmarkedet**
- **Have lyst til at formidle (du lærer mere på job informatør kurset)**

du risikerer...

- **Nærkontakt med arbejdspladser – måske flere af slagsen!**

DEN IDEELLE TEGNSPROGSPOLITIK

- rent diskussionsmæssigt, del I

Ragna Huse der er lærer på Kastelsvejskolen, men p.t. på barselsorlov, har frem til LFs landsmøde ikke tænkt så meget på tegnsprogspolitik. Hun refererer til et foredrag på landsmødet af Tove Skuttnab-Kangas og Markku Jokinen om sproglige rettigheder. Disse fokuserede på FNs definition af sprogligt folkemord.

»Det er sprogligt folkemord hvis man forhindrer en befolkningsgruppe i at bruge dens eget sprog, eller hvis man fratager en gruppe dens sprog«, opsummerer Ragna Huse, »det er nogenlunde det samme hvis man ikke har en klar tegnsprogspolitisk holdning, for døve har ingen gavn af at der er hørende der sidder og taler uden at tegne. Man giver ikke de døve sproglige rettigheder. Der er simpelt hen ingen rettigheder.«

»I et frikvarter bør hørende døvelærere tegne. Ellers forhindrer de at døve børn overværer en samtale, hvilket bestemt ikke er meningen. Det er også sprogligt folkemord hvis der ikke er god tegnsprogsundervisning på en skole ligesom det også er det hvis et barn enkeltintegreres i en hørende skole«, forklarer Ragna Huse der også påpeger at døve selv kan [have] være[t] med i det sproglige folkemord, et såkaldt sprogligt folke*selv*mord. »De døve har fundet sig i alt for meget, og mange ting er foregået på de hørendes præmisser med de døves accept.«

Er tegnsprogspolitik noget der skal løses her og nu?

Man har diskuteret hvad den ideelle tegnsprogspolitik er.

Hvilken tegnsprogspolitik skal et plejehjem med døve beboere, en skole med døve børn eller en arbejdsplads med døve medarbejdere have?

Er det rimeligt at sige til en hørende medarbejder: »Så snart du træder ind i en arbejdsplads med døve medarbejdere, døve børn eller døve beboere, skal du løfte hænderne og bruge dem og fjerne stemmen« ?

»Nej, det skal løses på sigt, men det bør være en selvfølge. Hvis det er en døveskole, skal hensynet rettes mod døve børn hvorfor man bør tegne hele tiden. Hvis det er et plejehjem med døve beboere, er det jo hensynet til dem der vejer mest«, er svaret, men Ragna Huse henviser også til at der skal være en dialog mellem de døve og de hørende.

Kommunikation fremmer forståelsen. »Det vigtigste er at vi har et mål. Det kunne være en idé at invitere Tove Skuttnab-Kangas til et foredrag hvorefter man kan gå efter en tegnsprogspolitisk løsning. Det ville jeg i hvert fald anbefale, for det ville være et godt bidrag til en ny, nuanceret diskussion.«

Hvad er den ideelle tegnsprogspolitik?

»At man som hørende straks bruger dansk tegnsprog så snart man sætter foden inden for et område hvor hensynet til døve vejer mest, fx døve beboere og døve børn. Stemmen skal heller ikke med. Pointen er at en hørende medarbejder eller døvelærer kan *vælge* at flytte til en anden arbejdsplads. Det kan døve børn og beboere ikke.«

Asger Bergmann, uddannelseschef på Center for Tegnsprog og Tegnstøttet Kommunikation (KC), mener at man ikke bør fokusere på tegnsprogspolitik som løsningen for kun ét sprog. På en arbejdsplads kan der være tale om døve og hørende medarbejdere hvilket betyder at der er to sprog, nemlig dansk tegnsprog og dansk.

De døve har dansk tegnsprog som modersmål og de hørende dansk som førstesprog. »Det er dér hensynet bør ligge«, påpeger Asger Bergmann, »man skal have respekt for begge sprog, for de er begge lige værd. Man kan således tale om tosprogede arbejdspladser, men dansk tegnsprog halter bagefter dansk, og det er derfor der findes tegnsprogspolitik for at man kan oprette en slags balance mellem begge sprog.«

Asger Bergmann fortæller at han er med i tre bestyrelser – på KC, formand for Castberggårds bestyrelse og Center for Døves bestyrelse. Alle tre steder er forskellige hvad angår det tegnsprogspolitiske. KC har ingen formel tegnsprogspolitik hvorimod Castberggård har nedfældet det på papir og brugt det (*Tegnsprogspolitik part II* v/Elisa Klejs Nielsen, Visualis nr. 3, 2001). Center for Døve har taget det op og er inde i processen.

På en amerikansk arbejdsplads med døve og hørende medarbejdere har Asger Bergmann oplevet at en person blev frustreret over at computeren lavede vrøvl. Vedkommende brugte gebrokkent ASL til en tolk der arbejdede på stedet. De tegnede begge to sammen, og tolken forklarede hvad man skulle gøre for at få computeren til at makke ret. Asger Bergmann fik det indtryk at personen der havde problemer med computeren, var døvbleven. Senere har Asger Bergmann fået at vide at personen ikke var døvbleven, men derimod hørende, og som var begyndt på at lære ASL, og at rummet som personen befandt sig i, var et fællesrum på arbejdspladsen hvilket betød at der *skulle* bruges ASL uanset hvad.

Senere har Asger Bergmann set personen i et andet rum tale til en kollega, men så snart disse to personer havde set ham, hævede de deres arme og begyndte at tegne fordi der var en døv inden for deres synsfelt.

> **„Det er sprogligt folkemord hvis man forhindrer en befolkningsgruppe i at bruge dens eget sprog, eller hvis man fratager en gruppe dens sprog."**

»Utroligt at man som hørende der lige har lært ASL, kan fortælle *frusterende* om ens computerproblemer på ASL. Det ville jo have været mest naturligt at slå over i sit eget indfødte sprog«, fortæller Asger Bergmann.

»Det jeg ikke forstår, er at sådan noget er svært at gennemføre i Danmark. Man kunne nemt lave et fællesrum hvor dansk tegnsprog var det eneste sprog der måtte bruges, og andre steder på arbejdspladsen kunne man undlade at tegne *indtil* der er døve inden for synsfeltet.«

I næste nummer er der flere personer der giver deres syn på tegnsprogspolitikproblematikken og deres bud på den ideelle tegnsprogspolitik.

Kan man så stadig forlange at de hørende medarbejdere bruger dansk tegnsprog et sted hvor der er døve beboere og døve børn? Hvis de vil bruge deres talesprog, må de gå uden for stedet? De får jo løn for at arbejde dér – derfor *skal* de bruge dansk tegnsprog?

Eller er det ikke helt så sort og hvidt?

Tegning af Teddy Witzansky.

FN og det internationale samfund er enige om, at Folkemord skal straffes hårdt !!!
... hvis man altså kan fange forbryderen – og det kan være svært på Balkan.

Herretur

Visualis' udsendte har været på banen og har lavet et interview hvor tre mandlige ofre måtte smide håndklædet i ringen og bekende kulør, de måtte nemlig lægge krop til dybdeborende-under-huden spørgsmål rettet mod deres privatsfære, med det formål at give den kvindelige del af læserskaren lidt input til hvad der rører sig når tre unge mandspersoner bliver sat sammen og bedt om at diskutere nogle eksistentielle emner. Og så er der jo lidt underholdning for resten af os.

– Nu snakker vi **udseende**. *Det er jo de fleste af os bekendt at vi må forholde os til vores* **image** *på den ene eller anden måde. Men hvad med jer? Hvor stor en betydning lægger I i jeres* **fremtoning**?

Simon: Nøgleordene er mørkt hår... brune øjne, sødt smil, langt hår, ... Nåh, snakker vi om MIG? (spredt latter hos de andre fyre, Simon troede det var hans drømmepige han skulle tale om, men han kom til at beskrive sig selv lige indtil det med håret) – Mit hår er det jeg værner mest om, det skal se ordentligt ud altid. Tøjmæssigt tager jeg det ikke så tungt, men når jeg går i byen, vil jeg gerne se lækker ud.

Morten: Jeg går meget op i at være velsoigneret, det største turn-off for mig er diverse mindre flatterende kropslugte. Hvad skal man sige... deodorant, tandbørstning og tyggegummi er det der skal til! Den ydre fremtoning betyder en del for mig.

Stefan: Ja det er jeg enig i, selv er jeg da meget tilfreds med hvad jeg har, men hvis jeg skulle kunne lave om på noget, ville jeg meget gerne have større muskler, eh eh. Det ser unægtelig bedre ud og jeg har ladet høre at det virker hos damerne: Store drenge scorer bedre.

– Okay. **Interessant** *– og hvis vi nu vender det halvfems grader og fokuserer på* **pigernes attitude**, *hvad er så hot og hvad er not? Ordet er frit, mine herrer,*

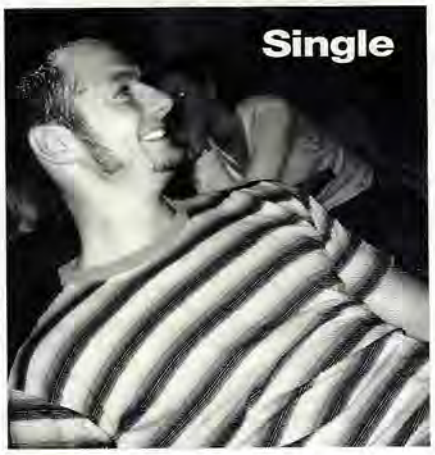

Simon Karlshøj, 25 år
Frederiksberg – udlært gartner, arbejder på fritidshjem

Morten: Uh uh (kikker langt efter en flot pige der går forbi) Hun skal gøre noget ud af sig selv og have en god hygiejne. Så må hun have noget rotation oppe på øverste etage, det går jo ikke at hun bare sidder der og ser fåret ud. Tidligere gik jeg meget efter udseendet, nu fokuserer jeg lige så meget på hvad hun har at byde på. Udseende? Jeg er absolut til bryster. Kan godt lide at lege med dem. Jeg synes ikke det er så lækkert hvis der er noget der hænger på pigen.

Stefan: Ja det er rigtigt – men hun skal også være smuk indeni – det betyder virkelig noget. Men hun må da gerne se godt ud. Pigen der hjemsøger mine drømme er Tiffani-Amber Thiessen. Hun er absolut godkendt! Jeg synes Morten har ret i at bryster er gode, men jeg er også mand for kvindenumser. Stefan begynder at proklamere hvorfor pige-bagdele er lækre og dette afføder en mindre diskussion om hvad der er bedst – attributterne eller bagsmækken.

Simon: Bryster, heh heh. Hun skal have silikonebryster, så man kan gå og daske til dem. Nej, seriøst, jeg skal have attributterne au naturel. Hun skal ligne mig – være sporty og

Morten Mortensen, 23 år
Taastrup – IT medarbejder

gerne lidt af en party chick. Hun skal naturligvis være sød – det betyder jo noget. Jeg ville pege på Halle Berry som den ultimative babe.

– I er jo alle **tre singlefyre**. *Hvor ofte er I i byen, ude og* **vifte med ørerne, ryste ballerne, løbe hornene af jer**?
Er der go i jer, eller er I mere til hjemlig hygge. Hvor mange penge ofrer I på en bytur?

Simon: Da jeg var yngre var jeg lidt af en kanin. Nu er jeg jo blevet lidt ældre og tager den lidt mere med ro. Men dog går jeg i byen næsten hver weekend – jeg elsker at møde nye mennesker og i al særledeshed piger. Så det ender ofte med at jeg brænder en 6–700 kroner af på en weekend, det er okay synes jeg.

Morten: Nej jeg går faktisk ikke ret meget i byen. Jeg bruger alle mine penge på min elskede bil, den er ikke helt færdig, jeg skal lige højne dens blærerøvs-værdi.

Men jeg må da erkende at jeg efterhånden føler et stigende behov for at give den gas i byen, så nu må vi se om den ikke snart får en skalle?

Stefan: Jeg er ligesom Simon i byen næsten hver weekend og til det formål ryger der typisk en 5–600 kroner.

Engang gik det helt amok og jeg var 15–2000 kroner fattigere dagen efter, men det er ikke noget jeg har tænkt mig at gentage.

Stefan Caspersen, 22 år
Vanløse – støttepædagog

Jeg scorer sommetider. Men der er altså en naturlov: forventer man at score, så scorer man aldrig!

– Når I er kommet i **clinch** *med en* **chick** *i byen – kan I godt finde på at omgå sandheden lidt? Altså med andre ord... lyve overfor den stakkels tøs?*

Stefan: Jeg har prøvet at bilde hende ind at jeg læste til ingeniør. At jeg havde rige forældre og kørte i en BMW. Ja har faktisk prøvet alt muligt, også sagt at jeg hed noget andet end jeg virkelig gjorde. Men så skal man da håbe at man ikke møder hende igen.

Simon: Løjet, nej. Men jeg kan godt finde på at overdrive lidt. Jeg har en knæskade grundet en cykelstyrt, men jeg omgik sandheden lidt og sagde at det var en fodboldskade, så det kunne stille mig i et mere heltemodigt lys. Jeg kan godt lide at drille piger, engang sagde jeg at jeg var 17 år gammel. Den gik hun selvfølgelig ikke med til.

Jeg er ret direkte når jeg er i byen. Kan godt finde på at spørge hende, om ikke hun bruger 75C i BH størrelse.

Morten: Tja... jeg har da sagt at jeg havde en rig onkel jeg skulle arve. Jo og så var der engang da jeg bildte en pige ind, at jeg havde en Porsche. Hun spurgte senere om ikke vi skulle hjem til mig. Jeg havde ikke tænkt på min hvide løgn, men så gik tingene op for mig – at min Citroen Saxo holdt udenfor. Og så blev jeg nødt til at smutte fra hende, så hun ikke skulle opdage miseren!

– **„Er min røv for stor?"** *er et yndet kasteskyts piger retter mod fyre når de mindst venter det. Men helt ærligt – hvad svarer I?*

Simon: Mange døve piger er småtykke. De er ligeglade med deres kropslige fremtoning – de træner aldrig! Helt bestemt ikke. Der er stor forskel mellem hørende og døve piger. De hørende træner og holder deres krop ved lige, døve synes det er vigtigere at hygge sig. Simons verbale frembusen afføder latter og five-hands blandt herrerne.

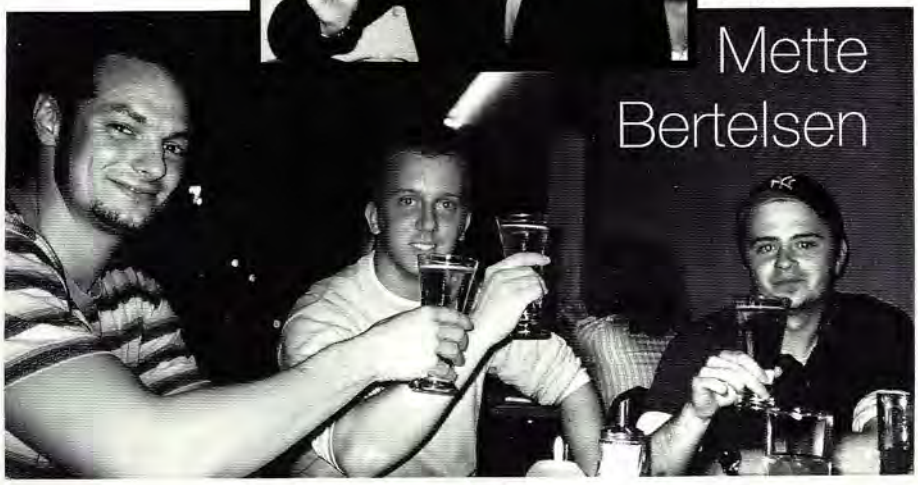

Af Mette Bertelsen

Morten: Tja, hvis hun spørger mig direkte, ville jeg nok være ærlig, men sige det på en pæn måde; at hun var erotisk buttet. Det skal pakkes pænt ind, i hvert fald til at starte med.

Stefan: Gud ja, hvis hun simpelthen bare blev større og større? Så ville jeg nok opfordre hende til at træne lidt, men det afhænger af forholdets længde.

Simon: Præcis! Godkendt. Hvis hun bliver ved med at kritisere sin krop, giver jeg hende til sidst ret. Man skal jo ikke lyve – måske bliver hun ked af det, men hun bliver god igen.

– Og hvad træner I så selv?

Stefan: Ishockey kan jeg lide at se i TV, men jeg træner aktivt vandpolo. Det er sjovt. Så kan jeg også godt finde på at sparke til en bold i ny og næ.

Morten: Jeg styrketræner nogle gange om ugen og dyrker volleyball. Ridning er sejt. Især når der er piger der dyrker det. Og jeg må gerne være involveret .

Simon: Jeg styrketræner 3–4 gange om ugen, jeg kan ikke længere spille fodbold, grundet en skade. Men jeg kan ikke lide at mærke maven vokse, så jeg gør noget ved det og træner.

– Okay, mine herrer.
Jeg synes I har været i **rampelyset** *længe nok, så nu får I lov til at slippe for flere* **nærgående spørgsmål**. *Tak for jeres medvirken!*

Tre dage – *hinsidan*

Af: Thomas Phillip

SDU (Sveriges Dövas Ungdomsforbund) afholdt deres årsmøde (årsstämma) i weekenden 26.–28. april. Det er vanlig procedure at indkalde nordiske repræsentanter til et årsmøde.

Ingen af DDUs bestyrelse kunne deltage, så jeg rakte hånden op, hvem ville også sige nej til en weekend oppe i Midtsverige omgivet af svenske døve og dermed ny ansigter?

Torsdag eftermiddag tog jeg af sted med hurtigtoget X2000 fra København H. En behagelig oplevelse, godt med plads til knæene i toget. Skiftede i Mjölby til IC-tog som skulle tage mig til Örebro hvor mødet blev afholdt.

Blev afhentet af Maja Toft, en dansk kvinde som flyttede til Sverige for 3 år siden, og som er blevet uigenkaldeligt svensk. Hun kørte mig til hotellet i byens periferi.

Der blev solgt en hel del merchandise, blandt andet små æsker med slik hvorpå håndalfabetet er påtrykt.

Fredag skulle mødet begynde, det blev afholdt på en slags forlystelsespark der dog var lukket på det tidspunkt. Parken bød på mange faciliteter som fx mødesal, restaurant og teatersal.

Jeg kunne i forvejen beskedent svensk tegnsprog og håndalfabet, så jeg godt kunne følge lidt med i hvad der blev snakket om. Først skulle SDUs eget flag hejses af SDUs formand. Meget af mødet var synonymt med vores egen generalforsamling – gennemgang af budget, årsberettelse og valg af ny bestyrelse.

Største forskel er dog at man ikke er direkte medlem af SDU, men af sin ungdomsklub for døve der er medlem af SDU. De stemmeberettigede er klubformændene og ikke medlemmerne som hos DDU. Der blev diskuteret om SDUs fremtid om hvorfor de mindre ungdomsklubber har svært ved at bjærge medlemmer og holde på dem. Det problem ser vi også her i Danmark.

Mange giver den generelle samfundsudvikling skylden. De unge har ændret adfærd siden klubbernes opblomstring i 1950–60'erne. Dengang var døve generelt geografisk og socialt isoleret, og klubberne var et af de yderst begrænsede tilbud.

Nu er det en helt anden verden – stort set uden fysiske grænser, og med ekstremt tiltagende indvidualisme har klubberne efterhånden ikke noget betydning for de unge. Sandt nok, men klubberne har måske ikke været vågne nok og holdt øje med udviklingen blandt de unge. Det kunne være at klubbernes drivkraft er de personer som holder fast i den oprindelige klubånd og set bort fra den uundgåelige individualisme.

En løsning kunne være at konfrontere individualisterne og forsøge at komme på talefod med dem og derved få afklaret hvad de vil have.

Der var gjort lidt ekstra ud af dette årsmøde pga. SDUs 25-års jubilæum, det sås ved at der blev uddelt T-shirts hvorpå der stod »SDR er sølv, men SDU er guld«.

Midt i mødet blev vi afbrudt af tidligere SDU-medlemmer som angreb os med vandpistoler, nogle af de unge svarede prompte tilbage med deres vandflasker og tømte kildevandsautomaten. Jeg slap ikke selv nådigt fra angrebet, men det var nu vældig fornøjeligt med det overraskende indslag arrangeret af SDRs formand.

Mødet blev afsluttet med en debat om forskellige emner. Der blev sat plancher op med overskrifter, fx »SDUs fremtid«, »IT og døve«, »SDU og elevrådene« – man skulle selv skrive forslag og problemstillinger på plancherne. Disse blev derved samlet og fremlagt af en ordstyrer. Der blev en livlig debat hvor mange meninger mødtes. Var SDU for uopmærksom på elevrådene eller ej? Skal elevrådene tage alle initiativer selv og så fremdeles.

Da mødet blev lukket, samledes folk til gruppefotografering og tog derefter tilbage til hotellet.

Man skal anstrenge sig lidt for at kunne forstå alt hvad der bliver sagt.

Lørdag blev en festlig dag med mange arrangementer, fx Rødtop der optrådte med tegnsprogspoesi som han har lært af Peter Cook.

Efter ham optrådte Paolo Nani med et kontroversielt *mime tour-de-force* stykke om et rumvæsen der ankommer til jorden og må tilegne sig menneskenes egenskaber såsom indtagelse af føde osv.

Om aftenen var der fest hvor folk kom langtvejs fra hele Sverige for at træffe gamle bekendtskaber, dog i mit tilfælde var det fortrinsvis ny ansigter denne aften med undtagelse af tre danske kvinder der bidrog med lidt kommunikativ aflastning.

Svensk tegnsprog adskiller sig meget fra dansk tegnsprog. Det er faktisk som med skrivesproget – de er meget forskellige med enkelte undtagelser. Der blev afholdt taler, årets par kåret og gaver overrakt. Jeg overrakte en gave fra DDU, en dansk designet papirkniv som skulle gøre sig godt på formandens skrivebord i mange år. SDR gav fx 100.000 øre til jubilaren.

Hvis man skal til Sverige eller møde svenske døve, er det en rigtig god idé at kunne det svenske håndalfabet i forvejen. Det er let at lære, og det er en god hjælp at kunne det.

Formålet med turen var at blive inspireret af det de gør ovre i Sverige, og at fremme samarbejdet mellem de nationale ungdomsforeninger for døve. SDU lægger vægt på synlighed, især fx merchandising og udsendelse af informationsbrochurer. De planlægger fx at udgive en brochure specielt for børn fra ca. 7-årsalderen, så de og deres forældre bliver tidligt opmærksomme på foreningens eksistens. En god idé som jeg har fået fra dem, er at lave små æsker med slik. På æskerne er der påtrykt håndalfabet og lille beskrivelse om SDU.

I øvrigt traf jeg SDUs freelancejournalist, Zara Petterson, der var imponeret over det frivillige arbejde der bliver lagt i Visualis. Zara får løn for at skrive de 4–6 SDU-sider i »DÖV-tidningen« (Sveriges svar på Døvebladet). Jeg fremviste hende et eksemplar af Visualis. Hun var tydeligt imponeret over kvaliteten og indholdet. Vi har hver sin måde at manifestere foreningen på, de gennem merchandising og tilstedeværelse, vi gennem bladet til medlemmerne og den ny hjemmeside.

Søndag tog jeg hjem, og jeg fulgtes med de tre danske kvinder, så hjemturen føltes halvt så lang i forhold til afrejsen. Vi diskuterede de ejendommelige egenskaber hos svenskerne, og om hvad der adskiller dem fra os. Er det øjnene, ansigtstrækkene? Kropsbygningen? Vi nåede dog aldrig frem til en konklusion.

Tjek følgende hjemmesider:

www.sdrf.se/sdu
– SDUs hjemmeside

www.paolonani.com
– mimeteater

Netbank når du vil

- www.danskebank.dk

På Danske Netbank kan du bestille rejsevaluta, ansøge om lån, betale regninger, overføre penge, købe aktier og tjekke konto-bevægelser.

Tænk på penge. Når det passer dig.

Danske Bank

Velkommen hos

Q8 NYBORG

v/ James
Mc Carthy
Vestergade 18
5800 Nyborg
Tlf. 65 30 17 98
Fax 65 30 27 28

QVIK-MENU 29,95 + PANT
NYBAGT BRØD
VIDEOUDLEJNING M.M.
BIL- OG TRAILER UDLEJNING
»QVIK-TANK HELE DØGNET«

Nyt Syn

NYBORG OPTIK

Statsaut. Optometrister • Kontaktlinse- og Svagsynsspecialister.

- Briller
- Kontaktlinser
- Svagsyn
- Kikkerter
- Synstræning
- Erhvervsbriller

Medlem af
Danmarks Optikerforening
og Dansk Erhvervsoptik

Nørregade 18 • 5800 Nyborg
Telefon 65 31 10 10 • Telefax 65 31 10 79
www.nytsyn.dk

PÅLIDELIG TRANSPORT

OVER HELE EUROPA

- med køle-, frost- og presenningsvogne

BECH-HANSEN & STUDSGAARD A/S

Spedition - Transport - Shipping

Bornholm: Vesterhavnsvej 4 · 3700 Rønne
Tlf. 56 95 09 61
Sjælland: Tlf. 36 34 78 00
Fyn: Tlf. 65 65 67 25
Jylland: Tlf. 87 38 74 00

Medlem af Danske fragtmænd

DE DØVES DANS

eller b

v/Alex Hansen

Mie Raunsmed går meget ind for kultur. Hun har været med til at arrangere bl.a. Rathskellar i maj 2000 og Peter Cooks tegnsprogspoesi-workshop i begyndelsen af februar dette år. Begge er blevet positivt modtaget, og mange har efterlyst flere af slagsen, men det gælder også om at fokusere på de økonomiske midler LF's kulturudvalg har i posen.

Et hundrede og tres tusind kroner om året er hvad kulturudvalget får stillet til rådighed. Beløbet er ikke stort og hæmmer mulighederne for en rigtig kulturel udfoldelse i døveverdenen.

»Døveverdenen har altid været kulturelt underernæret«, som Mie Raunsmed udtrykker det. Der er så lidt at vælge imellem at man er med til alle de [få] arrangementer der findes. Nu er Mie Raunsmed med i LFs hovedbestyrelse. Det er for hende en selvfølge at der til stadighed fokuseres på kultur- og skoleområdet.

»Fx har døve børn slet ikke mulighed for at lege med deres danske tegnsprog – forme en digt, poesi eller sang ud fra forskellige tegn. Det er en god idé at lave en slags tegnsprogsteater som kunne være med til at styrke børnenes bevidsthed om deres eget tegnsprog«, forklarer Mie Raunsmed, »men det er helt klart mangler der skal dækkes.«

Nu må man spørge om hvad *kultur* betyder. Politikens Nudansk Ordbog giver følgende bud: »vaner, tro, kunst og andre resultater af menneskelig virksomhed hos en bestemt befolkningsgruppe i en bestemt periode«.

DANSKE KULTUR
K **DØVE**KULTUR
are **DØVE**KULTUR

Det er den abstrakte definition, men hvad er kultur på det konkrete plan? Hvilke vaner har danskerne, eller hvilke vaner har de danske døve?

»Janteloven er helt klart en del af den danske kultur, og det er vores måde at holde fødselsdag på også. Vi laver lagkage og varm kakao og sætter Dannebrog op overalt i rummet«, fortæller Mie Raunsmed som også prøver at komme med et billede af forskellen mellem *kultur* og *dét at være kulturel*. Hendes definition på *kultur* mener hun ligner Nudansk Ordbogs hvorimod *dét at være kulturel* er at man mere lægger vægt på en måde at leve på, at man deltager i flere kulturelle arrangementer, at man opfører sig på en bestemt måde, og at man er bevidst omkring det. »Man deltager altså mere i aktiviteter der er karakteristiske for den kultur man er en del af. Dét er at være kulturel«, er Mie Raunsmeds definition.

Findes der så en *døves kultur*, er det næste spørgsmål man kan finde på. Mie Raunsmed svar på spørgsmålet er om der nu også findes en *døves kultur*, eller er de døves kultur bare en subkultur af den danske kultur. »Døve i Danmark reagerer jo straks hvis der er en person der praler, for vedkommende bryder janteloven, og janteloven er ikke specifikt døves kultur, men en del af den danske kultur som de danske døve også er en del af«, er Mie Raunsmeds bud, og hun heviser også til Lars Wallins artikel, *»finns det ingen dövkultur?«* (Samspil mellem Døve og Hørende, KC, 1998).

„Vi bruger *døves kultur* til at markere at vi har noget, men det har jo ændret sig i takt med at behovet for døveforeningerne er dalet fordi døve bliver mere individualiserede. Fx mener jeg ikke rigtigt at jeg har kunnet bruge Døves Dag til noget som helst."

Hvis du påstår at døves kultur kun er en subkultur af den danske kultur, findes der så en specifik dansk døvekultur i forhold til andre døvekulturer verden over?

»Alle døve krammer hinanden verden over, døves vittigheder skal have det sjove med fra start til slut, og døve er meget direkte. Disse ting er universelle. Jeg har svært ved at se at der er en typisk dansk døvekultur. Vi er måske blot en del af den danske kultur som vi udsættes for til hverdag«, kommer det fra Mie Raunsmed der tilføjer at tegnsprogspoesi også er en distinktiv forskel mellem den hørende og den døve kultur, men at det også ville gælde for alle andre lande. »Døveverden er som en global landsby«, bliver det malende udtrykt af Mie Raunsmed.

I Danmark har det været døveforeningerne der har formet en stor del af døves kultur, men tendensen har været den samme i andre lande. »Nu gider folk ikke at komme i døveforeningerne mere. Er døveforeningerne så stadig en del af døvekulturen?«, spørger Mie Raunsmed.

Hvad med Deaf Power?

»Det er et redskab som undertrykte døve bruger til at fremme deres selvbevidsthed med. De har ikke haft deres tegnsprog fordi man mente at oralismen var den rigtige måde at komme frem på. Det mener jeg ikke er specifikt døves kultur i Norden. Vi ser ikke så meget af den slags her«, forklarer Mie Raunsmed.

Til gengæld skete der noget interessant til LFs landsmøde i slutningen af april dette år. Til Peter Cooks workshop i begyndelsen af februar var der en teatergruppe der for publikum udførte tegnsprogspoesi på malende og overbevisende vis. Denne gruppe havde af Peter Cook fået »redskaber« til at lave poesi med, fx med så mange forskellige håndformer som muligt i en poetisk fortælling. Denne gruppe optrådte om aftenen til LFs landsmøde. Stykket blev hurtigt efterspurgt, og flere døveforeninger har bestilt gruppen til forestilling senere hen. »Det interessante var at folk ville vide hvem der var døv, og hvem der var hørende«, fortæller Mie Raunsmed, »det betyder noget for døve. Det betyder også noget for døve at vide om en døv prismodtager har gået på en hørende skole, for det betyder som regel større dygtighed hos vedkommende end hvis vedkommende har gået på en døveskole, så der er stadig noget i at der findes en slags døves kultur. Det skal markeres.«

Du vil bruge kultur til at styrke børns tegnsprogsbevidsthed med, har du tidligere fortalt?

»Jeg tror at hvis børn får mulighed for kulturel udfoldelse gennem teater, poesi og andet, vil deres sproglige bevidsthed styrkes, og det vil gøre dem bedre til dansk tegnsprog, og hvis man er bevidst om et sprog, har man nemmere ved at lære andre sprog som fx dansk og engelsk. Det er noget der skal arbejdes med.«

Det vil altid være godt hvis der er mulighed for at ansætte en kulturkonsulent der har til opgave at finde ressourcer til kulturarrangementer som kulturelt underernærede døve kan få gavn af.

Visualis til

Af: Karen Talks

Bryllup

Det var en ære for Visualis' udsendte at få lov at interviewe det omtalte bøsseægtepar hjemme i deres skønne lejlighed beliggende tæt på Sortedamsøen i København. Lejlighedens stil var utrolig charmerende, bl.a. havde de et stort italiensk køkken med en lille have udenfor. Kim og Jeppe bød os straks velkommen med dejlig urtete og kiks.

Før interviewet diskuterede Visualis' udsendte meget om hvor underligt det måtte være gift med en af det samme køn, og hvordan mon omverdenen ville reagere? Der var mange ting vi spekulerede os over. Vi var så ivrige efter at komme i gang med interviewet og lære en anden verden at kende.

– Hvordan mødtes I to for første gang?

Kim: Vi mødtes på PAN (et populært diskotek for homoseksuelle, red.). Min døve veninde, Josephine, kom til mig og fortalte at der sad en fyr som syntes at jeg var lækker. Jeg lo forlegent og så omkring mig, og så pludselig mødtes vores frække blikke. Jeg syntes at han så ret nuttet ud. Så gik jeg til ham, og vi småsnakkede. Kort efter dansede vi sammen til langt ud på den lyse morgen.

Jeppe: Jeg havde haft et godt øje til Kim i en stykke tid og drømte om at score ham. Jeg syntes bare at han var så lækker med halvlangt og krøllede hår. Endelig fik jeg Kims veninde til at hjælpe mig. Der blev min drøm opfyldt. Det var en fantastisk aften.

Er du nået til det tidspunkt hvor du drømmer om at gå i en smuk brudekjole eller med butter-fly? Fantaserer du også om at blive friet til på det mest romantiske sted? Men hvad hvis man bliver forelsket i det samme køn og vil giftes med vedkommende?

– Havde I hele tiden vidst at I ville gifte jer med en af det samme køn?

Kim: Ja, jeg havde vidst det siden jeg var helt lille at jeg var bøsse, så det var klart naturligt og en selvfølge for mig at gifte mig med en bøsse.

Jeppe: Nej, jeg havde ikke regnet med at skulle gifte mig med en bøsse indtil jeg mødte Kim selvom jeg før havde været bøsse i lang tid. Men med Kim var det så specielt. Så skete det bare! Jeg var også meget interesseret i at lære tegnsprog og lære døveverdenen at kende. Jeg blev sgu forelsket i tegnsprog.

– Hvem friede, og hvor foregik frieriet?

Kim: Jeppe spurgte mig allerede efter 2 måneder, men det syntes jeg jo var for tidligt. Efter det spurgte Jeppe flere gange om ikke vi skulle gifte os. Men jeg følte mig ikke parat, så efterhånden blev det en vane at sige nej. Pludselig var der en dag da Jeppe igen spurgte mig hjemme hos os mens der var stearinlys overalt. Da havde jeg en hel anden følelse i mit hjerte og sagde straks ja. det virkede bare rigtigt alt sammen. 3 måneder senere blev vi gift på Københavns Rådhus.

– Hvordan var jeres polterabend?

Kim: Jeg var hos min veninde, Josephine, og skulle spise hos hende. Men jeg blev snydt da alle mine døve venner stormede ind. Jeg havde overhovedet ingen mistanke om det. Jeg skulle iføre mig rædsomt tøj og gik på Bakken hvor jeg absolut skulle sælge ALLE kondomer for kys inden middag. Det var så pinligt: Folk kiggede på mig som om jeg var tosset. Men heldigvis nåede jeg at få solgt alle kondomer til et par berusede piger der var vilde efter at få kys. Jeg skulle drikke konstant, så til sidst var jeg helt blacked-out. Det var en fed polterabend.

Jeppe: Min polterabend var mere stille end Kims. Jeg blev overrasket af mine hørende venner hjemme hos mig, men jeg havde allerede mistanke før fordi noget af mit pæne tøj var forsvundet. Vi var i byen og spise på en hyggelig restaurant, bagefter ude på et fedt diskotek. Mine venner tvang mig at synge en sang. Jeg har altid været skidedårlig til at synge.

Navn:
Kim Kanstrup Kjeldsen - døv

Beskæftigelse:
Studerer levnedsmiddel på Det Kgl. Veterinær Højskole på 10. semester

Alder: **33 år**

Gift med...
Jeppe Kjeldsen - hørende

Beskæftigelse:
Kantinemedhjælper på Novo Nordisk

Alder: **36 år**

Varighed i forholdet før brylluppet:

4 og et halvt år

Gift: **18. juni 1994 på Københavns Rådhusplads**

Det var enormt pinligt. Men det værste var at på et tidspunkt blev der pludselig tændt for skærmen offentligt. Hvem var det? Jo, det var sgu mig selv som sang. Alle hørte og kiggede på mig. Du kan selv gætte hvordan jeg havde det. Men det var ellers en rolig og hyggelig polterabend.

– Viser I jeres kærlighed offentligt?

Begge: Hm, vi viser kun vores kærlighed til hinanden på visse steder såsom på PAN diskotek eller ved private fester. Det er nok mere trygt hos de steder, hos vores venner end på åben gade, men det er også afhængig af hvor det er. Vi har altså ikke stort behov for at få opmærksomhed.

– Hvordan reagerede jeres familier og venner da I skulle giftes?

Kim: Heldigvis er min familie meget open-minded, så der har ikke været problemer med det. Eftersom jeg havde været bøsse i lang tid før brylluppet, var det ikke noget chok for min familie. De sat pris på at jeg skulle gifte mig med den jeg elskede. Men da jeg var med på rustur sammen med mine medstuderende, skulle vi lege en leg. Legen bestod i at man skulle gætte hvordan en person var, og om vedkommende havde kæreste, eller var single osv. Bagefter skulle vedkommende sige om det var rigtig eller forkert. De forestillede sig at jeg var gift med en lækker blondine og gik til vægttræning. Men så da jeg fortalte at det slet ikke passede, og at jeg var gift med en mand, var der pludselig blevet stille i lokalet. Alle var nok lidt chokerede, men de tog heldigvis det pænt bagefter.

Min holdning til det er at man skal være åben og ærlig lige fra starten, så vil man få positive reaktioner fra omverdenen. Hvis ikke, vil folk sikkert undre sig over det.

Jeppe: Indtil videre har jeg slet ikke oplevet noget negativt, men naturligvis er det sket nogle gange at folk har fået et lille chok når jeg har sagt »min mand« i stedet for »min kone«. Men jeg tager det ikke for personligt da samfundet klart er domineret af heteroseksualiteten mens homoseksualiteten er en minoritetsgruppe.

– Hvem af jer er den feminine og den maskuline?

Begge: Det er en fordom! Vi betragter os overhovedet ikke som feminine, og vi tænker ikke over hvem af os er en »dame« eller en »mand«. Vi er MÆND, og så er vi selvfølgelig maskuline og dermed basta! Desuden er vi også rigtige mænd i sengen. Det er kun omverdenen der tænker på feminine og maskuline sider.

VISUAL LUP

Hvad skal du i **sommerferien**?

Eline Bruland, 20, Farum

Jeg regner med at jeg skal tilbringe sommerferien i Danmark og i Norge, som jeg oprindelig kommer fra (har en dansk kæreste som hun bor sammen med, red.) måske bliver det til en tur sydpå sammen med vennerne, men det er ikke bestemt endnu. Jeg regner da med at nyde vejret, bade, evt. tage i sommerhus. Hvad mine planer præcis er, det er ikke lige til at sige – jeg tager tingene som de kommer!

Thomas Philip Jakobsen, 20, Østerbro

Øhh... jeg skal med til Europæisk Ungdomslejr i Rom lige efter at startskuddet til ferien er gået. Det varer et par uger. Når jeg er hjemme i DK igen, har jeg vores sommerhus til rådighed, så der skal nok nydes lidt Dansommer sammen med vennerne. I slutningen af juli skal jeg til Stockholm – de afholder Stockholm Pride. Endelig skal jeg til Nordisk Ungdomslejr i Finland.

Nezahat Taskin, 27, Greve

Jeg skal rejse til Tyrkiet i to uger sammen med min mand og min datter. Ud over dem følges vi med vores døve venner som har to børn. De vil gerne se mere af Tyrkiet, som min mand og jeg stammer fra, så de får den ultimative guided tour.

Resten af sommeren skal vi nok slappe af sammen med vennerne og det bliver aktiviteter såsom grill, havehygge og så videre.

KOSMO-POLITTEN

Thomas Philip
recension af is hos Vaffelbageren og Iscaféen

Der er ikke noget mere autentisk og sæsonpræget end isvafler. Her i sommerudgaven af Visualis bringer Kosmopolitten recensioner af to is fra to forskellige steder.

Der har været en diskussion omkring kvaliteten af den is der bliver anvendt til isvafler. Man har påpeget at der ofte er uvedkommende ting i noget så enkelt som is. Fløde er blevet fremmedgjort, og fabrikkerne anvender stadig flødeis selvom de faktisk ikke må. I stedet hælder de emulgatorer, syntetiske aromaer, fx en jordbæris der aldrig har set skyggen af jordbær.

Begge is er ens, vaffel, 3 kugler med chokoladeis, jordbæris og vanilleis, softice og drys ovenpå.

VAFFELBAGEREN,
Nyhavn 17, København K
Isproducent: Nestlé Premier Is, www.premier.dk
29 kr.,- 254 gram.

En liflig duft af bagte vafler strømmede fra butikken i pæn afstand. Det er altid godt med friskbagte vafler, og der er garanteret sprødhed. Kvik betjening af pæn ung mand, to øvrige ansatte i butikken. Også nydelige. Der var pænt med mennesker, men ikke præget af travlhed og tilskynden. Fik isen i hånden 1½ minut efter, pæn hastighed. Pæn størrelse, og drysset var pænt fordelt over softicen. Softicen var en af de kønsløse slags, klinisk hvid med neutral smag grænsende til det overpasteuriserede. Drys under al kritik – blot 2. klasses kakao blandet med sukker. Intet med chokolade at gøre. De tre slags is smagte gennemsnitligt, dog var vanilleisen gullig med sorte kerner. Det vides ikke om det var vanillekerner eller noget helt andet. Jordbærisen var en af de slags som ikke har stiftet bekendtskab med et jordbær. Vaflen var god med sin friskhed og sprødhed.

ISCAFEEN,
MAGASIN DU NORD, KØBENHAVN K
Isproducent: Polar Is, www.polar-is.dk
28 kr.,- 155 gram.

Iscafeen er beliggende i stueetagen i Magasin du Nord. Lige ved siden af den konstante strøm af mennesker fra indgangen. Der var ingen duft af vafler, men duft af parfumer fra den nærliggende parfumeafdeling. Stort udvalg i is – både almindelig „flødeis" og „italiensk" mælkeis. Rimelig kvik betjening, måske lidt uopmærksom på hvad der skulle oven i isen. Små kugler, nok fordi isen ikke var tilstrækkelig blødgjort. Jeg ved desværre ikke hvilken smileikon caféen har fået tilkendt – men den virkede lidt beskidt i kanterne og i hjørnerne bag glasmontren. Fik vaflen i hånden efter ca. 2 minutter – isen virkede kompakt, og softicen havde mistet konturerne efter at være blevet mast rundt i skålen med vekaodrys. Softicen smagte yoghurtagtigt, mon der havde sneget sig nogle bakterier i isen? Ellers det sædvanlige kridhvide slags uden megen smag. Der var små fragmenter af jordbærkerner, isen har tilsyneladende indhold af rigtige jordbær. Vanilleisen var derimod grålig indeholdende sorte prikker der ikke rigtigt lignede rigtige, runde vanillekerner. Chokoladeisen havde en direkte smag af kakao og havde udtalt emulgeret konsistens. Vaflen bar præg af at ikke være friskbagt, skorpen var hård og havde ikke den spæde sprødhed som præger nybagte vafler.